

ZINIOS

Correo
Argentino

Tarifa Reducida

CONCESION 914

PIETU AMERIKOS ŽINIOS
Argentinoje metams \$ 3, pu-
sei met. \$ 2. Lietuvon \$ 4.

Redakcija ir Administracija
Fraga 115, Piñeyro
AVELLANEDA
BUENOS AIRES
Telefonas: U.T. 22 - 9476

Tautiškos Minties Savaitraštis

Argentinios Lietuvių Tautinių
Organizacijų organas

Redaktorius Kazys R. Kliauga

Organo Oficial de la Colectividad
Lituana en Argentina

IX Metai Nr. 16 (612)

Avellaneda, 21 d. Balandžio — Abril 1939 Metai

Num. kaina 10 cent.

Keblis Europos politika

Paskutinėmis dienomis pasaulinė politika dar labiau pakrypo į kritišką pusę. Vidur žemio jūra virto keturių didžiųjų Europos valstybių laivynų baze. Ypatingai daug rūpesčių turi Anglija ir Prancūzija dėl galimo puolimo iš Ispanijos pusės į Gibraltarą ir į Tanagerą, užtat šių dviejų valstybių geriausios jūrų jėgos čia sukoncentruotos. Taipgi laukiama, kad šiuo momentu į Viduržemio jūrą atplaukia 40 vokiečių karo laivų, kurie darys manevrus Ispanijos pakraščiuose. Gi Morokuose paliai Tanagero rubežių ir Ispanijoje paliai Gibraltarą jaučiamas didelis kariuomenės judėjimas.

Ruzvelto pareiškimas

Siaurės Amerikos Suvienytų valstybių prezidentas Ruzveltas kreipėsi į Hitlerį ir Mussolinį prašydamas garantuoti joms nors 10 metų 25 mažesnioms valstybėms, jų tarpe, Lietuva, Latvija ir Estija, kurių nepriklausomybės randasi rimtame pavojuje. Jeigu Vokietija ir Italija pasižadėtų patenkinti Ruzvelto pasiūlymus, Šiaurės Amerika pasižada ekonomiškai padėti šioms dviem valstybėms. Šis Ruzvelto žestas visose valstybėse rado karšto pritarimo, išskiriant, Vokietiją ir Italiją, kurios iki šiol nieko neatsakė, bet tik davė suprasti, kad abi šios valstybės nenori nieko žinoti apie siūlomą taiką.

Italai apvaisins Ispaniją

Iš Madrido pranešama, kad italai kariavę Ispanijoje, kurių priskaitoma iki 32.000 bus gražinami po triumfalaus generolo Franko įžengimo į Madridą, kurs įvyks 15 dieną gegužės. Taipgi pranešama, kad Prancūzija pasižadėjusi Ispani-

jai gražinti visus laivus, kurių esama iki 70, ginklus, amuniciją, brangenybes ir viską, ką tik pabėgėliai buvo išsinešę. Da dabar Prancūzijoje esama 400 tūkstančių ispanų pabėgėlių, kurie tūkstančiais gražinami.

Gafencu Berlyne

Šiomis dienomis Berlyne lankosi Rumunijos užsienio reikalų ministras pirmininkas Gafencu, kurs dalyvauja Hitlerio 50 metų sukakties šventėje. Darė pasitarimus su Ribentropu ir Hitleriu dėl glaudesnio Rumunijos su Vokietija susitarimo. Gafencu pareiškė, kad Rumunija laikysiantis neutralumo.

Sušaukė Reichstaga

Šio mėnesio 28 d. Hitleris susaukė Reichstaga. Jis pirmą kartą pasakys kalbą, nukreiptą prieš Šiaurės Amerikos prezidentą Ruzveltą, duodamas atsakymą į jo pasiūlymus. Manoma, kad Hitleris išsitarė dėl

gražinimo kolonijų ir kitų užsimojimų.

— Meksikoj orlaivio katastrofoj žuvo Ruzvelto sūnėnas Danielius ir su juo skri-
dęs laikraštiniukas Rumsey.

— Berlyne buvo nukirsta galva dviem šnipams, kurie pardavę vokiečių militarinius svetimai valstybei.

— Lenkija šiuo laiku turi sumobilizavusi 1 milijoną su viršum karių, o prisireikius galinti sumobilizuoti net iki 5 milijonų.

— Hitlerio 50 metų amžiaus sukakties proga, Dancigo vyriausybė įteikė jam Dancigo garbės piliečio diplomą. Manoma, kad dar šiomis dienomis vokiečių kariuomenė užims Dancigą ir koridorių.

— Iš Paryžiaus pranešama, kad laive „Paris“ kilo di-

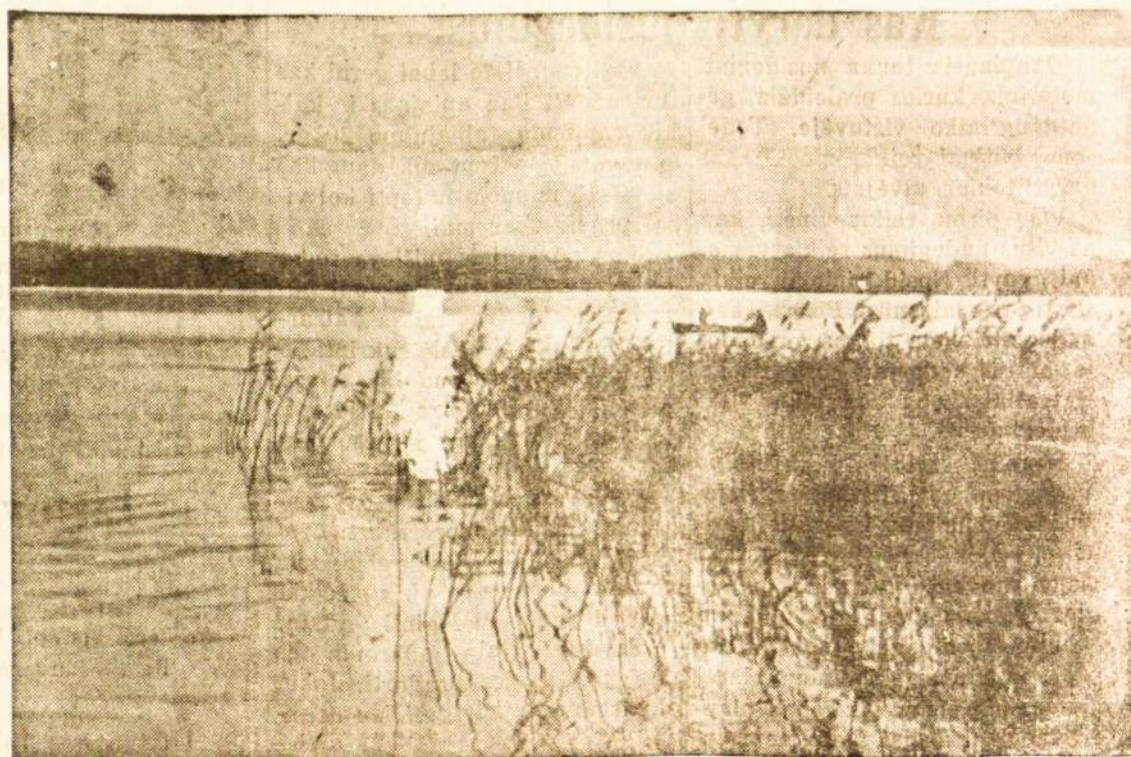
delis gaisras, nuo ko minėtas laivas paskendo. Laivas „Paris“ buvo 34 tonų talpumo. Sakoma, laivas buvęs tyčia pa-
degtas.

— Argentinos vyriausybė žada greit išleisti po vieną, po du ir po 50 centavų nikelinų monetų.

— Buenos Aires policija sulaukė pasaulinio masto aferistą Basquie, kurs būdamas vieno Paryžiaus banko direktoriumi pasisavino 5 milijonus frankų ir pabėgo Argentinon. Policija rado dar 360.000 pe-
zų pinigais.

— Prezidento dekretu, 1 d gegužės paskelbiama šventė. Tą dieną Buenos Airėj įvyks eisenų.

— Romos ir Berlyno vyriausybės deda visas pastangas, kad Balkanų valstybės, t. y. Bulgarija ir Jugoslavija į Romos-Berlyno ašį.

Zarasų kraštas, ežerų vieta, kur tankios girios krantus apstojo... VDV

Naujosios Lietuvos vyriausybės darbų gairės

(Tęsinys iš pereito numerio)

Teismo ir jo veikimo vykdytojų nepriklausomumas bus saugojamas, nes tik nepriklausomumas garantuoja nešališkumą ir tuo pačiu patį teisėtumą, kuris piliečiams jungia, auklėja ir kelia valstybės autoritetą.

Visuomenės ir valstybės ūkio srityje vyriausybė yra pasiryžusi sudaryti tokias sąlygas, kurios padėtų tinkamai vykdyti tolesnį krašto medžiaginės gerovės kėlimą. Ypač svarbu veiksmu šioje srityje Vyriausybė laiko lito pastovumą. Darant išlaidas bus laikomasi taupumo ir tikslingumo, derinant su valstybės finansų pajėgumu. Šių metų biudžetas turės būti peržiūrėtas ir atitinkamai sumažintas susidariusioms sąlygoms.

Plačiau skatinant ir palaikant kiekvieno piliečio privatinę iniciatyvą, valstybė paliks krašto ekonominių sričių vyriausiu reguliatorium. Ryšium su Klaipėdos krašto netekimu mūsų ūkyje susidariusi spraga bus stengiamasi užpildyti naujai sukurtomis vertybėmis. Prekybos srityje Vyriausybės pastangos bus nukreiptos į palankių sąlygų sudarymą tiek vidaus, tiek užsienio prekybai. Vidaus prekybą skaitant bus žiūrima, kad būtų patenkinti gamintojų ir vartotojų reikalavimai.

Vienas svarbiausių Vyriausybės uždavinių bus dėti visas pastangas, kad pagrindinis krašto luomas — ūkininkai būtų dvasiniai ir medžiaginiai stiprūs. Pasaulinės ekonominės krizės metais Lietuvos ūkininkas buvo atsidūręs sunkioje buklėje. Šiuo metu žemės ūkio gaminių kainos pasaulinėse rinkose yra kiek pagerėję, bet dar ne tiek, kad galėtų pilnai apmokėti gamybos išlaidas. Dėl to Vyriausybė pasiryžusi ir ateityje, kiek leis Vyriausybės lėšų išgalės, palaikyti žemės ūkio gaminių kainas. Bendrai žemės ūkis bus laikomas pagrindine Lietuvos ūkio šaka ir jo palaikymui ir ugdymui bus atiduotos geriausios pajėgos.

Vyriausybė svarstys geležinkelių tinklo praplėtimą va karų ir rytų pasieniuose ir visomis išgalėmis plės plentų tinklą ir gerins vieškelius. Sekmingesniai kelių tvarkymui rūpintis įsteigti kelių fondą. Vyriausybė dės pastangų pada ryti ir pašta ir radiją prieinamą kaimui. Vyriausybė rūpinsis tvarkyti elektros ūkį, kad elektra tiek šviesai tiek, jėgai būtų prieinamaplatiems gyventojų sluoksniams.

Baigdamas ministras pirmininkas gen. Černius pabrėžė, kad Vyriausybė nori realizuoti visos tautos vienybę, jį kvies geros valios piliečius į bendrą kurybinį darbą. Tik vieningi būdami, mes patikrinsime mūsų tėvynės saugumą, tvarką ir ramų visų piliečių sugyvenimą.

Kas daryti nusideginus?

Daugiausia tenka nusideginti moterims, kurios praleidžia, gana daug laiko virtuvėje. Todėl joms būtina reikia žinoti kas daryti tokiais atvejais.

Visų pirma reikia žinoti, kad ne visus nudegimus reikia vienuo- dui gydyti. Nusideginimai reikia skirti į tris laipsnius. Pirmas, kad nudeginta vieta tik paraudonuoja, antras kada jau pūslė iššoka ir trečias, kada oda būna visai prideginta.

Pagelbą reikia teikti šitaip: nudeginus odą liepsna ar karštu vandeniu arba kitokiais skysčiais, reikia kuo greičiausiai į šaltą vandenį įpilti geriamos sodos (vienam litrui vandens, du kaupinus valgomus šaukštus sodo), ir šituom skiediniu plauti nudegintą vietą. Tik reikia plauti labai atsargiai, kaip nepratrynus odelės. Nuplovus paraudoną vusią vietą stropiai ištepti bo-

ro vazelinu. Beto labai gerai kas turi uždėti linų apiejaus ir kalkių vandeniu abiejų po 20 gr. šituom mišiniu tepti maždaug kas 10 — 15 minučių ir tepti kol visai praeis skausmai.

Šitas paskutinis mišinys tinka kiekvienam nudegimui. Jei būna pūslė, tai irgi reikia atsargiai tepti, kolei pūslė sukrinta, o po pūslės susiformuoja nauja odelė. Naują odelę reikia sutepti boro vazelinu, kad ji nesutrūktų.

Jei kartais pūslė per dvi dienas nesupuola (nepratrūksta) reikia pradurti. Pūslės kraštą, kur norima durti, visų pirma reikia patepti jodu. Padeginti adatą, ją atšaldyti (taip padaroma dezinfekciją) ir pradurti. Jokio skausmo neesti ir greičiau užgyja.

(b)
Valerija P.

Skaityk ir platink didžiausį Pietų Amerikos laikraštį "Pietų Amerikos Žinias" Metams prenumerata 3 pesai, Lietuvon 4 pesai.

COMPANIA MARITIMA BELGA

(Lloyd Royl) S. A.

Laivokartės ten ir atgal į KAUNO

Kainomis Kuo Žemiausiomis

KVIETIMAS IŠ LIETUVOS

Laivai išvyksta kas 15 dienų

PIRMIEJI IŠVYKS

Laivakortės į Lietuvą 3 klases \$ 325

Atsikvietimui iš Lietuvos \$ 325

Av. L. N. Alem 491 - 95 Bs. As.

U. T. Retiro 5274 ir 5275

Agentai MONTEVIDEO mieste
Christophersen y Cia
25 AGOSTO 358, Montevideo

Agentai ROSARIO mieste
J. C. Lea
SANTA FE 1378 Rosario

SAUGOK SAVO INTERESUS

Pavesdamas mums savo

INDELIOUS TAUPOMOJOJ KASOJ
PERSIUNTIMĄ PINIGŲ SAVO
NAMISKIAMS
PIRKIMA LAIVOKARČIU I LIETUVĄ
IR ATSIKVIETIMUI IŠ TEN.

nes Tamstos nuolatinis draugas bankas teikia
Tamstai kaip ir visuomet

PALANKIAUSIAS SALYGAS

LIETUVIŲ SKYRIUS

Banco Holandès Unido

Buenos Aires Skyrius

Generalinė Direkcija; Amsterdam (Olandija)

Centralinė Įstaiga:
Bme. Mitre 234
kamp. 25 de Mayo

Agencija Nr. 1:
Corrientes 1900
kamp. Rio Bamba

Darbo Valandos: Nuo 10 iki 15 val. — Seštadieniais
nuo 9 iki 11 val.

Lietuvis Juridinis P tarėjas

P. Dumbrava

Dirba garsioj advokatų O. arzon Funes ir Dr. Cordero studijoje. Veda įvairias bylas ir teikia patarimus. Raštinė atdara nuo 10 iki 12 val. ir o 14 iki 19 val. Patarimai veltui.

TUCUMAN 1475 piso 2. B.

Buenos Aires

U. T. 38 — 9406

IŠ LIETUVOS

Neseniai Beržinių kaime, Vilkaviškio apskr. 72 m. senis Blinkvičius užmušė savo žen-
tą R. Feterovskį. R. Feterovs-
kis grįžęs girtas iš keturvalakių
su draugais namo ir dar na-
mie vaišinosi. Nusigėręs žentas
pradėjo kabinėtis prie uošvio,
ir senis besigindamas, nutvėrė
kočelą ir sudavė juo Feterovs-
kiui į galvą. Feterovskis ap-
veigo ir sukniubo ant skiedrų.
Tik ryte pastebėta, kad jis ne-
gyvas. Senio smūgis buvęs pa-
kankamai stiprus ir sutruški-
kinęs Feterovskiui galvos kiau-
šą.

MIRE NUO BERNU PEILIO

Burokai, Punsko valsč., Miklau-
sių kaimo Trečiokų ir Aleknevi-
čių vyrai vakaruškose Burokų
km. Zajenkauska taip sužalojo
peiliams, kad nuo žaizdų mirė.
Vaikinas buvo darbaštus ir
niekuo nenusikaltęs

NUBAUDE

Paluobai. Praėjusiais metais
vieną naktį plytgaliais buvo
išdaužyti Paluobių klebonijos
ir vargonininko langai. Buvo
įtartas to pat bažnytkaimio gyv.
Pr. Naujokas. Marijampolės apy-
gardos teismas patvirtino K.
Naumiesčio apylinkės teismo
sprendimą, kuris nubaudė Pr.
Naujoką 300 Lt arba 6 sav. a-
rešto, o nukentėjusiesiems pri-
dė po 30 Lt

AVIS ATVEDE 5 GERIUKUS

Krinčino val., Sičiūnų km. il.
Valiūno Adomo avis atvedė pen-
kis baltus gėriukus, kurie visi
sveikį linksmi šokinėja. Tai
retas atsitikimas.

IŠIRO VESTUVES

Kiaukliai. B. kaime gyve-
na pasiturinti mergina, kuri
savo apylinkėje negali susirast
tinkamo vyro. Prieš kiek laiko
pasipiršo iš tolimos Balninkų
parapijos turtingas jaunikis,
kuris patiko merginai ir tė-
vams. Tuojau sutarė vestuvės.
Bet vestuvės, tuoj neįvyko. Paga-
liau prieš pat užgavėnes, išsi-
rūpino indultą, nes taip mo-
derniškiau ir nutarė žūt būt
susituokti. Sutartą dieną jauni-
kis iš pat ryto atvažiavo pas
jaunąją, gavo, pasogos kelius
tūkstančius ir skubiai išvažiavo
į Kiauklius pas kunigą paimti
šliūbo. Viskas taip baiktų, jei
gu nebūtų prisiviję kitos jau-
nosios motina ir giminės, ku-
rie sukėlė didžiausią skandalą.
Mat pasirodė, kad turtingas
jaunikis turėjo kitą paną, su

kuria taip pat buvo sutartos
vestuvės. Nepavykus bizniui,
jaunikis turėjo gražinti pinigus
ir važiuoti į namus be žmo-
nos su gėda. Jaunoji likusi
viena išidėjo nuometą į kišenę
ir grįžo liūdna namo

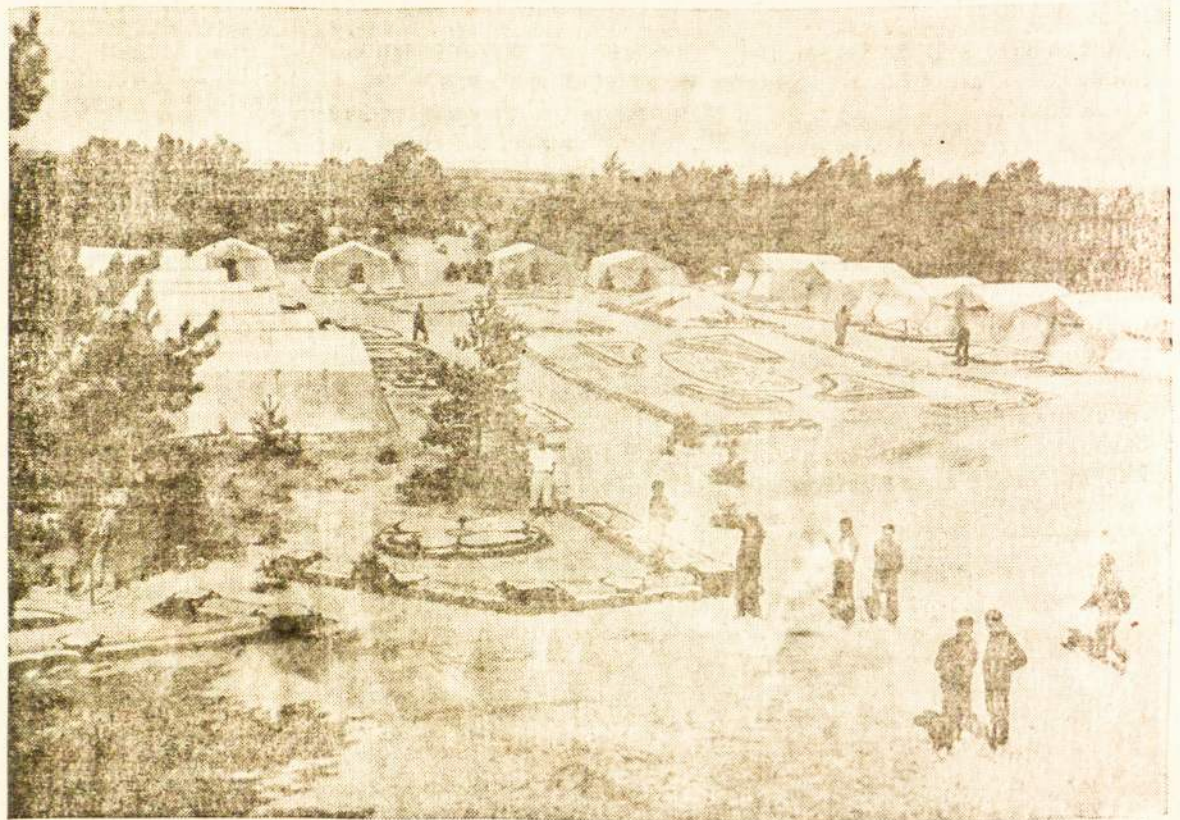
— Velykoms iš Kauno į Vilnių
ir iš Vilniaus į Kauną atvyko ek-
skursijos kuriose dalyvavo da-
giau kaip po 100 žmonių.

— Punios šilas parerčiamas
tautos parku. Šilas yra retųjų žv-
gū rezervatas. Tautos parkui la-
bai graži vieta, apjuosta. Nemu-
no up[s].

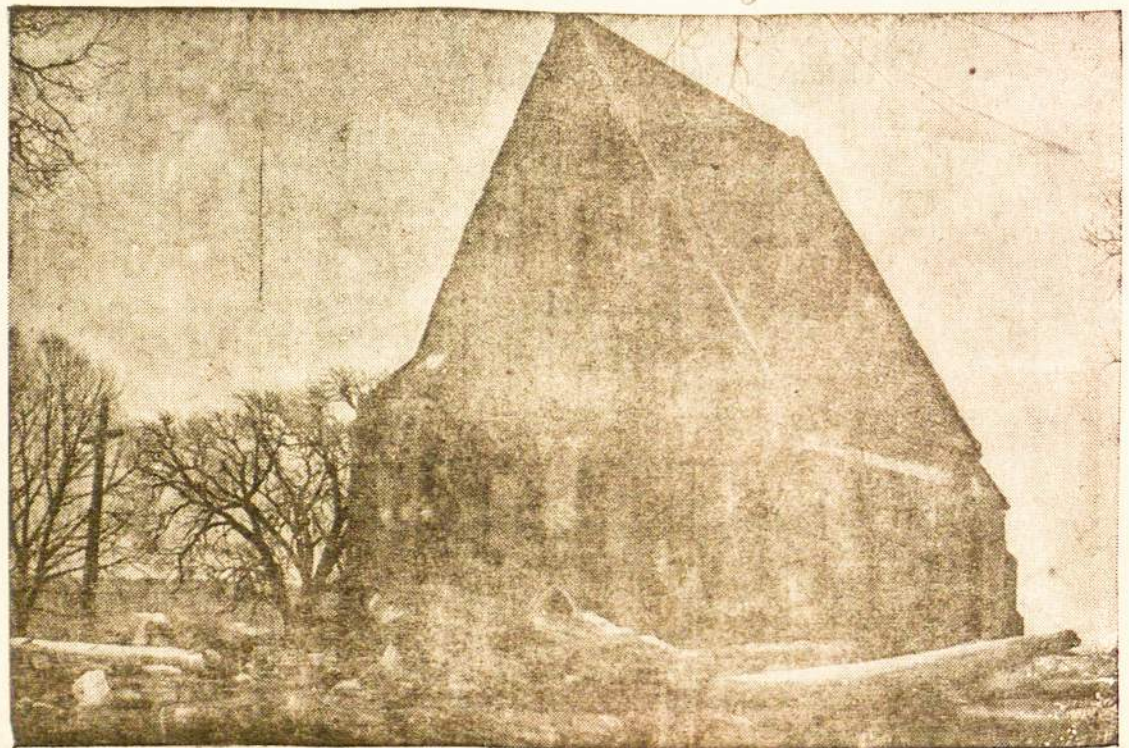
Anilinas COLIBRI

Regalan con compras de cajas grandes mapas comple-
tos. Grandes modernisimos de la Republica Argentina.

Sitaip stovyklauja Lietuvos mokytojai atostogų metu

Seniausia Lietuvos bažnyčia Zapisky, statyta Vylauto Didžiojo laikais

Šis tas iš Duonelaičio gyvenimo

Tais laikais, kai jau Mažosios Lietuvos visuomenė buvo sukaučiusi geležinė vokiečių ranka, kai Prūsų lietuviui, be katekizmo ir giesmių knygos, rodos, nieko daugiau turėti nebuvo galima, gimė didis lietuvių poetas Kristijonas Duonelaitis. Atėjo jis į pasaulį per naujuosius 1714 metus Lazdynėlių kaime, Gumbinės apskrity.

XVI amž. gale Duonelaičio gimtinė buvo grynai lietuviška vieta kurioje lietuviai tegyveno ir lietuviškai tekalbėjo. 1709 m. — 1711 m. tarpe buvo Mažojoje Lietuvoje didelis badas ir maras. Daug žmonių išmirė. Į jų vietą vokiečių įvaldžia atsikvietė savų žmonių. Lietuviškai kalbančių teliko tik kokia pusė. Tokių lietuviškai kalbančių gyventojų tarpe buvo ir Duonelaičiai. Ilgainiui šis kraštas buvo visiškai suvokietinta.

Kristijono tėvai turėjo dvarelių; baudžiavos nereikėjo jam eiti. Tačiau neilgai nepagyvenęs, po Kristijono gimimo mirė. Pasiliko našlė motina su septynetu vaikų. Keturi buvo sūnūs ir trys dukterys. Šeimos būklė, tevui mirus, darėsi vis sunkesnė. Motina dukteris šiaip taip išleido už vyrų, o sūnus pristatė prie įvairaus darbo. Vieni iš jų pasiliko prie ūkio, kiti ėmėsi amato. Vienas iš

jų net tapęs auksakaliu Karaliaučiuje.

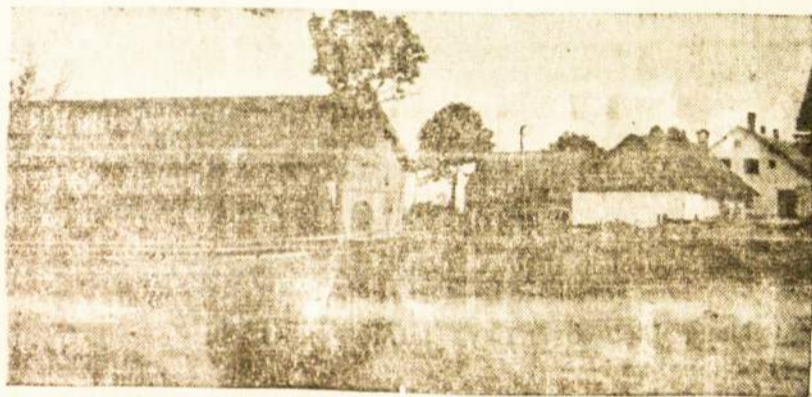
Paūgėjęs Kristijoną išvežė motina į Karaliaučius mokyti. Ten jis įstojo į Keniphocho katedros mokyklą, įsteigtą dar kryžievių mistro Vinricho von Kriprodės. Duonelaitienė buvo parinkusi tą mokyklą dėl to, kad ten buvo atleidžiami nuo mokesčio už mokslą ir nemokamai bendrabutyje gaudavo kampą bei valgį. Už tai bendrabučio auklėtiniai per laidotuves turėjo šventas giesmes giedoti. Gyvenimas bendrabutyje buvo nepavydėtinas. Kržiui teko ir bado pakenkti. Kartą net apalpo iš bado.

Duonelaitis bet gi nugalėjo visas kliūtis ir katedros mokyklą baigė. Berods, 1736 m. jis įstojo į Karaliaučiaus universitetą, kurį baigė 1740 metais.

Pradžioje jis privačiai mokė dvarininkų vaikus, tačiau netrukus buvo paskirtas Stalupėnų bažnyčios mokyklos kantorium. Po metų laiko buvo pakeltas tos mokyklos rektorium.

Dirbdamas mokyklos darbą, Duonelaitis ruošėsi laikyti egzaminus kunigo vardui įgyti. Tuos egzaminus jis išlaikė 1743 m. Karaliaučiuje ir tais pačiais metais buvo paskirtas Tolminkiemio

— Tęsinys 7-tame puslapyje

Lietuvos naujakurio sodyba

Gražūs Lietuvos gamtos vaizdai

y en vez de
gastar aceite,
GASTA MOTOR

LA fricción de las piezas destruye el motor como si en realidad se limara todo el mecanismo. Cuidé, entonces, ese detalle. Cambie el aceite. Use MOTORMOVIL YPF, que por su exclusivo proceso de refinación no forma residuos. Le aseguramos que el MOTORMOVIL cuidará su coche.

MOTORMOVIL
YPF
LUBRICA MEJOR

Ar jau užsisakei didžiausį laikraštį

P. A. ŽINIAS

Kurs metams tekainuoja tik 3 pežai, pusei metų 2 pežai. Lietuvos metams kainuoja 4 pežai ir pusei metų 2 pež. Atskiro numerio kaina 5 cent.

P. A. ŽINIOS yra darbo žmonių, sveikos lietuviškos minties laikraštis, kuriam rasite lengvo pasiskaitymo straipsnių, apyskaičių, korespondencijų iš įvairių lietuvių kolonijos vietų, trumpų pasaulinės politikos žinučių. Čia rasi kaip tavo giminės Lietuvoj gyvena ir kit.

Pinigus siųsti apdraustuose lietuviškiuose laiškuose arba pašto čekiais arba pašto markutėmis žine

adresu: P. Amerikos ŽINIOS, Fraga 115, Avellaneda
Telefonas: U. T. 22 — 9476

Nuotrupos

“GYVASIS SACHARINAS”

Siuo metu Afrikos atogrąžų krašte darantieji tyrinėjimus botanikai surado nepaprastu, iki šiol visai nežinotų krūmų, kurių nedidelės, raudonos uogos turi nepaprastą saldinimo ypatybę. Botanikai praminė jas „stebuklingaisiais vaisiais“. Ir iš tikrųjų tie augalai turi tiesiog stebuklingą ypatybę, pa saldina viską net rūkščių rūkščiausių ir sūrių sūriausių valgomus daiktus ar gerimus. pvz., su jais valgoma citrina pasidaro visai saldi ir nepaprastai skani. Atrastajam augalui skiriama didelė ūkinė reikšmė. Siuo metu specialistai jau daro bandymus, ar nebus galima sistematiškai auginti tuos augalus, o taip auginant būtų gal ma kuo geriausiai juos stebėti ir ištirti. Be abejo, tas „gyvasis sacharinas“ suteiktų žmonėms didelę naudą ir daugelyje maisto dalykų sričių padarytų visišką perversmą.

RASIA PASLEPTU GINKLU

Latvių laikraščiai praneša, kad Latvijoje Marupės apskrityje šiomis dienomis viename vieniemyje rasta Didžiojo karo metu paslėptų ginklų ir šaudmenų. Bekasant vienos daržinės aslą, kastuvais atsikūrenę, kad tai buvo granatos. Toliau buvo iškasta keli tūkstančiai šautuvų šovinių, 30 patrankų sviedinių ir 100 rankinių granatų. Visa tai yra apytikriai 3.000 latų vertės. Nereikalingoji sprogtamoji medžiaga buvo susprogdinta, o kita ginklai ir šaudiniai buvo atiduoti Rygos muziejui.

PASKENDES LAIVAS PLAUKIOJA JUROS DUGNE

Vokiečių spaudos žiniomis, Kiečio laivyno valdyba jau kuris laikas ieško Baltijos jūros dugne paskendusiu laivų ir bando juos iškelti į viršū. Šiomis dienomis vienas naras apie 10 metų gilumoje susitiko po vandeniu plaukiantį apmurojusį burinį laivą. Iki šiol dar nepavyko nustatyti, kaip tas laivas vadinas ir iš kur jis yra kilęs. Laivas yra 35 metrų ilgio. Taip pat iki šiol nepavyko narui patekti į laivo vidų. Turima vis

dėlto vilties iškelti į viršū ir šį paslaptinę jį laivą

ROMOS BERLINO ASYJE 200 DIVIZIJŲ

Šiomis dienomis Anglijos karo ministeris pareiškė, kad kilus karui Anglija galėtų į Europos žemyną nusiųsti 19 divizijų, į ta pareiškimą atsiliepė italu ir vokiečių spauda, kuri pareiškė, kad Romos ir Berlino asyje kilus karui bus 200 divizijų.

VOKIETIJOJE PLINTA VĖŽIO LIGA

Iš prof Aulerio pranešimo, patiekto kovai su vėžio liga institutui, aiškėja, kad Vokietijoje yra 400.000 ligoninių su piktybiniais navikais. Vėžio liga miršta vidutiniškai 100.000 žmonių per metus. Visuomeniniu požiūriu ta liga yra baisiausia: ji pražudo žmogų tokio amžiaus, kai jis gali būti dar naudingas sau ir visuomenei. Dažnai tėvai vėžiu suserga, kai vaikams dar reikalinga jų pagalba. 100.000 mirimų per metus, tai reiškia, kad mažiausiai 500.000 šeimynų netekusių maitintojų, patenka į keblią būklę.

AUKSAS IŠ JUROS AUGALŲ

Žinome, kad jūroje vandeninyje yra dalelė aukso. Tačiau ten aukso tiek maza, kad jo išskyrimas atsieina brangiau negu pats auksas. Prof. Nemceris padarė kėleta bandymų su įvairiais jūrų augalais, olemis, kurios auga giliai vandeninyje. Jo bandymai davė vertų dėmesio vaisių. Kai kuriose jūros žolėse auksas nuostmtis net keturis kartus didesnis, negu jūros vandenyje. Kituose augaluose rastas auksas kiekis 1,5 — 2 karin didesnis. Jei tokius augalus būtų galima dirbtinai jūrose auginti, tai atstvertu naujos aukso kasyklos. Bet tai esą sunkiai įmanoma.

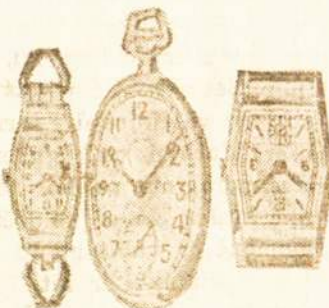
ISLANDIJA SKYLA I DVI PUSES

Pagal tikslus, patikintus ir visuose smulkmenuose sutapusius duomenis Islandijos

sala skyla į dvi dalis. Išilgai salą plyšiai darosi vis gilesni. Šie eina viena kryptimi — iš šiaurės rytų į pietų vakarus.

Plyšių padėtis sutampa su kai kurių užgesusių ugniakalnių vietovėmis. Eitje vietų pastebima didžiulės grūtytys, kai kur kelių km ploto.

Laikrodininkas

J. VAIČIUNAS

Pigiai ir gerai taiso laikrodžius ir kitokius auksinius daiktus.

Pavón 1020, Piñeyro

LA HISPANO CASA DE PEINADOS

- PERMANENTE Eléctrica .. \$ 3
- “ Croquiñol 2 95
- “ a Vapor 5
- “ al Aceite 6
- “ Sans fils la mejor 5
- “ Shirley Temple 2.95

Neužmiršk, kad geriausi permanente tik LA HISPANO

MITRE 500 U. T. 22—9700

AVELLANEDA

Filetelistų Domei

Mainau įvairių valstybių ženklus lietuviškais ir priešingai. Suinteresuoti kreipkitės laišku, — atsakysiu kiekvienam, nežiūrint kuriam pasaulio krašte interesuojantis gyventų

ST. BOGUSAS

Nueva York 4735, Berisso FCS Rep. Argentina

PIDA

QUILMES

EN BOTELLA DE 1 LITRO

ESPECIAL PARA FAMILIAS

Darbo - Patarimų Biūras

Teikia įvairius juridinius patarimus. Rašo prašymus, laiškus, sutartis kaip lietuvių, taip ir argentinų kalbomis. Padeda išrūpinti Argentinos pilietybę ir kitus dokumentus, kaip tai atskvietimui savo giminių iš Lietuvos ir kit.

Raštinė atdara nuo 8 val. ryto iki 10 val vak.

Fraga 115 Piñeyro Aveilanedada.
Telefonas: 22, Avell. 9476

LIETUVOJE TRŪKSTA GYDOTOJŲ

Pernai buvo pradėta plačių mastu organizuoti gydymo pagalbą sodžiaus gyventojam. Visuose valsčiuose steigiami sveikatos punktai, kuriuose turi būti gydytojas akušerė ir gailastingoji seselė. Miestuose jau buvo juntamas gydytojų perteklius. Bet į sveikatos punktus pareikalavus apie pustrėčio šimto gydytojų ir akušerių, pasireiškė jų trūkumas. Tiesa, miestuose dar ir dabar yra gydytojų per daug, bet jie nenori važiuoti į mažuosius miestelius. Miestuose gydytojų skaičius dabar dar pasipildė žydais gydytojais, išsikėlusiais iš Klaipėdos krašto į Didž. Lietuvą. O vis tik tai sveikatos punktams trūksta gydytojų. Dėl šios priežasties dar ne visi numatytieji punktai yra įsteigti. Sveikatos punktams tuojau reikalinga apie 75 gydytojai. Vyriausybė šiuo reikalu susirūpino, ir ieško priemonių visus sveikatos punktus aprūpinti gydytojais. (b)

KAIP BUVO EVAKUOTA KLAIPEDA

Pasklidus gandams, kad Vokietija įteikė Lietuvai reikalavimą grąžinti Klaipėdos kraštą,

tuojau daugelis žmonių pradėjo iš to krašto bėgti į Didž. Lietuvą. Kai kurie dar suskubo pasiimti šiek tiek daiktų, o kiti pabėgo viską palikę. Daugiausia bėgo žydai ir tie lietuviai, kurie bijojo vietos vokiečių keršto. Beveik visi valdininkai, tarnautojai ir darbininkai, gubernatoriaus paraginti, paliko vietas, kol į kraštą įžengė vokiečių kariuomenė ir valdininkai. Lietuviai, valdininkai ir kiti, didelio sąmyšio dienomis parodė nepaprastą drausmingumą ir pasiaukojimą tėvynei, nes jie apsaugojo įstaigas, įmones ir valstybės turtą nuo išgrobstymo bei nuterijimo. Daugeliui teko patirti mūšius, bet ir skaudžiau nukentėti. Yra sumuštų, sužeistų.

Atvykus Lietuvos vyriausybės komisarui direktoriui Norkaičiui, prasidėjo organizuotas krašto įstaigų perdavimas ar į Didž. Lietuvą kėlimas ir valdininkų bei tarnautojų išvežimas. Daugelis darbininkų, vokiečių kalbinami, palieka kraštą ir toliau dirbti. Išvažiuojantiems leidžiama išsivežti visą judomąjį turtą. Kai kurios Lietuvos ekonominės įstaigos paliks veikti Klaipėdos krašte, aptarnaudamos laisvąją uo-

sto zoną. Aukštosios mokyklos išsikelia: Respublikos Pedagoginis Institutas į Panevėžį, Prekybos Institutas į Kauną, Muzikos Mokykla — į Siaulius, Amatų

Mokykla bus išskirstyta tarp kitų amatų mokyklų. Vytauto Didžiojo gimnazija Klaipėdoje, tur būt, galutinai uždarys, nes jai truks mokinių. (p.)

*i Vale la
pena que
usted la
pruebe!*

TIPO PARAGUAYO

TIPO ARGENTINO

LA NUEVA YERBA MATE
AGUILA

UN PRODUCTO
SANT

Vienintelė Lietuviška SPAUSTUVE

Atlieka įvairiausių spaudos darbus visomis kalbomis

Spausdina laikraščius, Zurnalus, Knygas, Atsišaukimus ir kit.

Komercinius spaustuves darbus:

propagandinius lapelius, kvitų blankas, laiškus, vokus, komercines ir vizitines korteles ir kit.

Fraga 115, Piñeyro

Avellaneda

Telefonas: 22 - 9476

URUGVAJAUS

ŽINIOS

URUGVAJAUS ŽINIOS

Prenumeratūra Urugvajų metams 3 pesai,
pusei metų 2 pes. Lietuvon 4 pesai.

Administracijos reikalais kreiptis šiuo adresu
Fraga 115, Avellaneda
BUENOS AIRES

Laimingi da Kunjo gyventojai

Pietinėje Ramiojo vandenyno dalyje yra nedidelė sala Tristan da Kunjo, kurią keliautojai vadiną laimingiausia vietą pasaulyje. Ankščiau ta sala buvo negyvenama. Tikrai 1816 m. į šią salą atplaukė būrelis žmonių. Tai buvo „Falmutho“ laivo 7 jūrininkai, kurie susipyko su laivo kapitonu ir ne panorėjo toliau ke liauti dėl algos nemokėjimo. Dū jūrininkai atsivežė su savim savo žmonas, ir visi apsigyveno saloje. Išlipdami į salą jie su šavim pasiėmė reikalingiausius darbu įrankius iš truputį rūbų.

Naujieji salos gyventojai pradėjo dirbti žemę, naudojo maistui vietinius augalus ir augino ožkas ir avis. Čia jie jautėsi laisvi ir laimingi, nors apie 40 metų nė vienas laivas nepriplaukė prie to salos, ir jie nieko nežinojo, kas darosi pasaulyje. Vėliau retkarčiais prie salos atplaukdavo laivai ir atveždavo gyventojams reikalingų daiktų ir naujienas iš pasaulio. Dabar saloje yra 169 gyventojai: 93 vyrai ir 76 moterys. Visi jie gražiai sugyvena tarpusavy. Prieš keliolika metų ji pasivietė iš Anglijos kuniga, kuris aprūpina ją dvasios reikalus. Žinoma, pirmieji salos gyventojai jau mirę, bet jų vaikai ir anūakai, (kurie čia) gimę ir auge, visai nenori girdėti apie kitus kraštus.

Šita sala susidomėjo anglų mokslininkai Aplanke Tristan da

Kunjo salą jie buvo labai nustebinti. Salos gyventojai visai nežino pinigų ir visus reikalingus daiktus įsigyja mainais už savo gaminius. Maitinasi jie daugiausia bulbėmis, daržovėmis ir ožkų pienu. Rečiau vartoja žuvis. Jie visai nežino alkoholio ir jokių svaiginamųjų gėrimų. Užtat visi salos gyventojai yra labai sveiki. Nei apkrečiamų nei šiaip sunkių ligų jie visai nežino. Jų butai jaukūs ir švarūs. Bet moterys nežino naujų madų ir devy taip, kaip devėjo jų bobutės prieš šimtą metų. Nėra saloje ligoninės, policijos nei kalėjimo. Teisėjo pareigas eina kunigas, kuris išsprendžia visus pasitaikančius ginčus. Todėl jie labai stebisi, kad kitur pasaulyje žmonės kerstauja, keičia karus ir žudo vieni kitus. Dabar į salą kartą per metus atplaukia anglų laivas, atveža jos gyventojams laikraščių darbu reikalingų daiktų, kuriuos išmano žvėrių kailius ir kitokius gyventojams gaminius. Iš tiesų, tai laiminga vieta.

Tęsiams iš 4 - to puslapio

klebonu. Būdamas protestantų bažnyčios klebonu, baigdamas 30-sius metus, Duonelaitis vedė.

Anais laikais lietuviai, daugiau ušiai paprasti žmonėliai „būrai“,ėjo baudžiavas. Dvarininkai vokiečiai, amtmonai, smarkiai juos spaudė nieko vietoje laikė. Te-

Urugvajaus Lietuvių Tautininkų
— Sąjunga —
c. San José 1017, Montevideo
R. O. del Uruguay

Lietuviška Krautuvė
P. Evolučko
c. Berro 156, Cerro.
Montevideo

Didelis Restoranas

Vinco Milk nčio
calle 1. Nr. 77, Barrio Casabo
Villa del Cerro.

Pianų dirbtuvė Lira

A. Dambrausko
San José 1017, Montevideo

Foto Arte

Stasio Bartnikaičio
c. Grecia 312, Villa del Cerro

Tintoreria Paysandú

E. Diko
calle Paysandu 1142

Lietuviškas Restoranas,

Juozo Ramono
calle Ituzaingo 1261

VISU LIGU KLINIKA

BENDROJI KLINIKA

Vidurinės ligos, Širdis, Plaučiai, Kepenos, Pilvas, Nervai, Galvos skausmai, Reumatizmas, Gemorojos.

PLAUCIŲ LIGOS.

Kosulys, ūmus ir lėtinis bronchitas, Astma, Plevritas ir kiti tokiu būdu plačiai pas mus galutinai išgydomi. Pendrausilpinimas — stoka apetito, meukėjimas (svorio netekimas) pračina visiškai, kas pas mus gydosi.

Venerines Ligos

TRIPERIS gydomas greit ir bet skausmo naujausiais metodois. SIFILIS: 606 — 914. Odos ir kraujo ligos.

Klinikoje randasi LOVOS atvykusiems iš toliau nuo 1 peso į dieną.

MOTERIMS ATKIRCS PATALPOS

Fatarimui \$ 3. Mėnesinis abonenta nuo \$ 10 į mėnesį

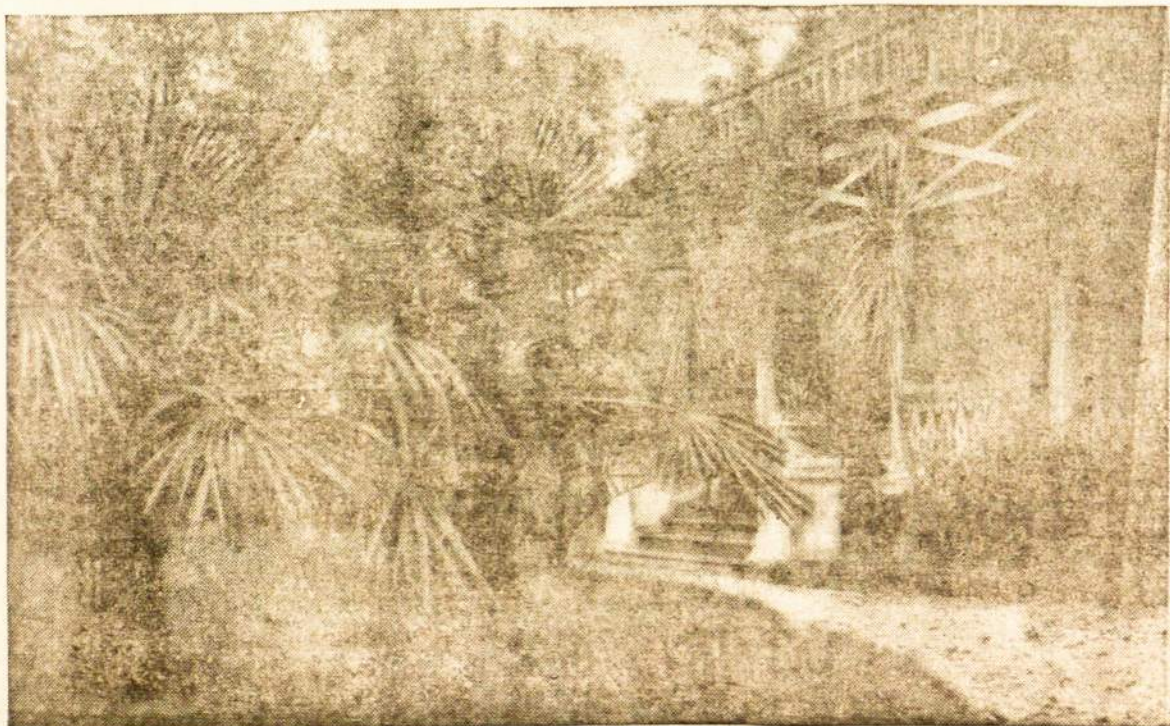
Priemimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 v.

Sekmadienais nuo 9 iki 12 val.

Kalbama: iusiškai ir vokiškai

Medecinos paslptys griežtai išlaikomos.

SUIPACHA 28

Ir Lietuvoj esan a šiltų kraštų augmenijos, kuri gerai prižiurima tarpiai bujoja

A kuseré

Europiete

Diplomnuta Pragoj ir
Bueuos Aires

Filamena Benes - Bile

C. LIMA 1217, 1 piso

U. T. 23—3389 B. Orden

Priima kasdiena nuo 9 ryto iki 8 vakaro, sekmaadieniaisvisą dieną. Specialistė prie gydymo ir visų moterų ligų. Kalba visomis slavų kalbomis vokiškai ir supranta lietuviškai.

ko jam guosti vargšus būrus ir gini juos nuo skriaudėjų. O tu skriaudėjų būta nemaža. Dauge- liu žmonių buvo atimti ūkiai ir piktinti prie dvarų.

Daugelis žmonių vo var- da svarbiausia poezijos kūriniu „Metai“, kuriame aprašomas XVIII amžiaus Mažosios Lietuvos gyvenimas su jo ydomis ir grožybėmis. „Metai“ yra išversti į vokiečių ir lenkų kalbas, o dabar verčiami į anglų kalbą. (b)

Ir... Dabar Kreditai

NORINT PIRKTI

**Skríbele, Baltinius Kaklaraiscius
ir Batus**

VIENTELIAI... TIK...

Casa RAYADA

DOMINGUEZ y BOSH

PIRES PAT AVELLANEDOS STOTI

U.T.22 - 7740

Mažiesiems

Nemunas

Skaidriai, svajingai, pro kaimą, pro dvarą
Nemunas bėgdamas vingį vis daro.
Tartum lietuvių mintis rūpestinga,
Tartum jis Baltijon kelio pristinga.
Kaip nubėgsi, ramiai nubanguosi:
Smėlis, kaip auksas, taip žalia krantuose.
Mylia prabėgai — vėl kalną aplenkė,
Sveikink mižinkapį, džiauks palanke,
Pasieki kalną — šimtai panoramų
Lepina Nemuną guodžiančiai ramų.
Birštono slėnin pro Prienų miestuką
Nemunas vingį karališkai suka.
Kiek čia tam Nemunui žaliojo lobio,
Kolei jis Punia vaivorykste globia!
Nemuno pievos — žiedų, kaip daržely!
Rodos, vainikai Nemunui želia!
Nemunui gera. Jis vos tyvuliuoja.
Ji čia lietuvių daina taip liūliuoja.
Dar paviešėt čia! Nors vieną dar vingį!
Nemunas neskuba, bet ir netingi

LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Atskirų darbų kainos:

Už atspausdinimą pirmą 1000 propagandinių lapelių	\$ 3.-
Už atspausdinimą pirmą 1000 laiškamų blokų	\$ 9.-
Už atspausdinimą pirmą 100 komercinių kortelių	\$ 1.50
Už atspausdinimą pirmą 100 vizitinių kortelių	\$ 0.80

Taipgi atiekami įvairūs darbai ir svetimenės kalbomis
Visais spaustuvių darbų reikalais kreiptis asmeniškai
arba telefonu: U. T. 22—9476

Fraga 115 Piñeyro Avellaneda

Instituto RAMOS MEJIA

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvini-
mai. Nuo 9 — 21 v.
Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar tiksliai pagydyta. Išgydymas galūtinis, naujoviškas ir greitas.
2. KRAUJO LIGOS IR MAZAKRAUJYSTĖ (Tikslus analizas).
3. AVARIJOS visų laipsnių. Gydytas patikrinus (kraują anal. 1914).
APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ
4. ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimo (Ultravioletiniai Spinduliai).
5. HEMOROIDAI — gyslių ištinimas, Prof. Sicardo
6. LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cicarelli metodu.
7. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų sumenkėjimas.
8. REUMATIZMAS: Išias dreguliai, astma, slogas.
9. Širdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.
10. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas, suliesėjimas.
11. SKILVIS: Išputimas, nerviškumas, užkietėjimas, vėma, žaizdos.
12. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, uždegimai.
13. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėnesinės ir panašios.

VISIŠKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITE
ANALIZAI IR PATARIMAI Veltui
KALBAMA LIETUVIŠKAI

Rivadavia 3070

REIKALINGI ADRESAI

enos Aire g bei Avellanedos
Liet. Taut. Sgos Skyriau
— Valdyba —
Fraga 115 Piñeyro, Avellaneda
Buenos Aires

Arg. Liet. Tautininkų Sąjungos
P. Alsinos Skyrius
P. Alsina

Buvusių Lietuvos Kariuomenės Ka-
rių Sąjunga Pietų Amerikoje
Bs. As.

Arg. Liet. Tautininkų Sąjungos
— Liet. Skyrius —
c. Nueva York 4707.
Berisso F. C. S.

Skaityk ir platink
PIETŲ AMERIKOS ŽINIAS

Pietų Amerikos Žinios =
Redakcija ir Administracija
ir
— Spauštuvė —
Fraga 115, Piñeyro, Avellaneda

— Spaudos Klubas —
Fraga 115, Piñeyro, Avellaneda

A. L. K. Federacija
Olavarría 882, Bs. Aires
Bažnyčia Santa Luceia
Av. Montes de Oca 550, Bs. As.

Cine G-al Roca

Pavón 56 U. T. 22—7928 Avellaneda

Empresa DI GIULIO

Visada geriausios ir naujausios filmų programa įvairi.

Dr. A GODEL

SENIAUSIA KLINIKA

Prityręs Specialistas greitam išgydymui

BLÉNORAGIJA — Akloji Ir Kroniškoji

SIFIEIS — Įvairios Odos ligos

Kraujo analizas; Vidurių ligos — Plaučių

S P I N D U L I A X — Medicinalė Elekra

Moteų ligos Motė Ovarios Netvarka menstruacijų

Lietuviams pirmas peržiūrėjimas veltui

priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Cangallo 1542. Buenos Aires

Lietuviška Dantų Klinika

CLINICA DENTAL PAVON

Dantų Gydytojas ir Direktorius

IV. Krukauskas

TRAUKIAMA dantys be skausmo Veltui, jei daromi nauji dantys. Dirbami begomuriniai balti, aukso ir kaučiuko dantys Aukso dantys ir koronos 22 nuo \$ 10, balti dantys nuo \$ 4 Plombos nuo \$ 3. Porcelianinės KORONOS ilgametė gaitija. Plombos daromos iš aukso, platinos ir porceliano

Priimama kasdien nuo 9 val. iki 12 ir nuo 2 iki 20 val.
Peržiūrėjimas veltui.

Pavón 488

U. T. 22 - 9395

Avellaneda

— kvadrats nuo Avenida Mitre

POPIETIS

Sį sekmadienį Av. Montes de Oca 320, įvyksta ALK Federacijos ruošiamas popietis IŠ BERISSO LIETUVIŲ GYVENIMO

— Mums praneša, kad Arg. Liet. Tautininkų S-gos Berisso skyriaus vadovybė šiais metais yra sekanti: V. Preskienis — pirmininkas, V. Saulėnas — vicepirmininkas, St. Bogušas, II-ras sekr. — V. Prakašas, Izdininkas — V. Kažkonas, izd. pad. — S. Biknevičius, reviz. komisijos pirmininkas — Z. Preskienis. Valdybos nariai: P. Mudrauskas ir P. Mekšriūnas.

— Praeitą savaitę pasimirė Veronika Klimašauskienė, 32 metų amžiaus, paeinanti nuo Radviliškio. Paliko vyrą su dviem mažais kūdikiais.

— 8 d. balandžio mėn. stekėjo p-lė Onytė Mudrauskaitė už p. V. Prelepos Jungtinių vaisės įvyko jaunosios tėvelių namuose. Jaunavedžiam linkim laimingo gyvenimo.

— Laimingai pavyko apendicito operacija p. Mekšriūno sūnui Vytautui. Ligonis jau sveiksta ir randasi tėvelių namuose.

— Po sunkios operacijos iš ligoninės sugrįžo p. K Streimikis. Linkim greit pasveikti.

— Frigorifike Svište su mažėjo darbai. Atleidžiama iš darbo daug darbininkų.

LIETUVOS PASIUNTINYBES IR KONSULARINIO SKYRIAUS

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 16 val.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. mis šventėmis.

CERRITO 1493
TELEFONAS 44-5243

LIETUVIAI DOMES

Reikalingi keli jauni lietuviai vienai didelei įstaigai. Geras uždarbis ir pastovi vieta.

Kreiptis: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 17 val.

gvt. San Martin 232 escrit. 113, Buenos Aires.

MUZIKOS INSTRUMENTU DIRTUVE

C. Mejico 675 Capital, UT.33-7200

Darau naujus ir taisau visokių rūšių muzikos instrumentus kaip: armonikus, bandoneonus ir kitus.

Julius Kuginis

PAIESKOJIMAS

Paieskau pusbrolio Kastanto Zinico, pernai gyvenęs Kordoboj, kas žino apie jį arba jį pati prašau atsiliepti yra labai svarbus reikalas, Siuo adresu.

José Berankis
Monte Maiz F. C. C. A. Cordoba.

VEDYBU TIKSLU

Esu vilnietis, amato stalius, turiu nuosavią baldų dirbtuvę ir gerai stoviu ekonomiškai. Esu 40 metų amžiaus ir ieškau panelės, nesenesnės 36 m. amžiaus. Laiškus rašyti sekančiai: F. L. 561, "Excelsior" Calle Victoria 723, Buenos Aires.

Foto Studija — Bellas Artes —

Kam fotografuoti kitur, jei čia pigiau ir geriau darome.

Fotografuojame pigiau negu kitur

Avenida Mitre 436. Avellaneda
U.T. 22 = Avellaneda 799 = 0

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA

APTARNAUJAMA GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai prostatitis, gydoma moksliniai elektrolisis, uertroskopija. Sifilis (606-914) impotencija. Gydoma pigiai. Oda: Ache

egzema, ulceris. Kvėpavimas: Džiova, asma, kroniškas bronchitis. Širdies ligos. Viduriai, virškinimas: Gydomi profesoriaus Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo diagnozas nuo pirmos savaitės, gimdymai, matriz. Hemoroides: Išgydoma be operacijos ir be palikimo darbo. Gerklių nosis ausys: Tonsilių polipų operavimas, etc. Laboratorija analizavimui kraujo, šlapumo, Supranta lietuviškai. X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA INFRARAUDONI. PATARIMAI \$ 3.—

Priėmimas: nuo 10 - 12 ir 15 - 21. Šventėmis nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1015

NORINT PATAISYTI SAVO SKRYBELE

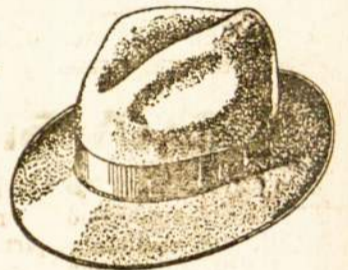
naują pasidaryti sulig paskutiniausios mados, kreipkis

657 DOMINGUEZ 657

Piñeyro, Avellaneda

Valoma ir prosuojama kostiumai

- La Victoria -

siūtus, geriausios medžiagos ir pigiausia kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų praktikos užgūdinto meisterio

Igno Padvalskio

—vyriskų ir moteriškų rūbų siūvykloje—

Prašome įsidėmėti: ~~neapmiršti:~~

Calle OLAVARRIA 882

— Boca —

Para Calzar Bien

Casa Rodriguez

Para Precios Económicos — Casa Rodriguez

Norint pigiai ir gražiai avėti, — kreipkis į Casa Rodriguez

Giribone 1070

Piñeyro

Pirma lietuvių soferiu mokykla

PILNAS KURSAS \$50. Išgavus Egistą (Cajual Fed

r provincijoje be iš arktė ajnckė gmo ir be jokio sus pažinimo atvėmis, be to duoda darbą savo mokiniams, ten kur jie nori patarnavins suradine darbe veltu

Visos 43 tramvijų ir autobusų linijos pravažiuoja pro mūsų mokyklą

c. Vieytes 1789. (Fuente Barracas) Buenos Aires

U.T. 21-0265